Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0313

Loše organizacijsko upravljanje natječajima Europskog ureda za odabir osoblja (EPSO)

Rezolucija Europskog parlamenta od 27. studenoga 2025. o organizacijskom lošem upravljanju natječajima Europskog ureda za odabir osoblja (EPSO) (2025/2880(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članak 227. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

– uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, posebno njezin članak 41. koji se odnosi na pravo na dobru upravu,

– uzimajući u obzir predstavku br. 0525/2025 koju je podnio građanin EU-a o navodnim organizacijskim problemima s kojima se suočavaju kandidati koji sudjeluju u natječajima Europskog ureda za odabir osoblja (EPSO),

– uzimajući u obzir članak 233. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da je EPSO odgovoran za odabir osoblja za sve institucije, tijela i agencije EU-a te da mora poštovati najviše standarde profesionalnosti, nepristranosti i transparentnosti;

B. budući da se demokratska legitimnost i učinkovitost institucija EU-a temelji na uslugama visoko kompetentne, neovisne i višejezične javne uprave EU-a koja je jednako dostupna svim građanima EU-a na najobjektivniji mogući način;

C. budući da se u predstavci br. 0525/2025 izražava ozbiljna zabrinutost zbog opetovanih organizacijskih i tehničkih nedostataka u natječajima EPSO-a tijekom protekle dvije godine, uključujući otkazivanje testova i natječaja, česta ponavljanja testiranja, pretjerano duge rokove i lošu komunikaciju s kandidatima;

D. budući da su predstavnici odbora osoblja i sindikata također više puta izražavali zabrinutost zbog nepravilnog rada EPSO-a;

E. budući da su transparentni i pravedni postupci zapošljavanja ključni za očuvanje jednakog pristupa za sve građane EU-a i održavanje povjerenja javnosti u institucije EU-a;

F. budući da su podnositelj predstavke i ostali pogođeni kandidati prijavili znatne psihološke poteškoće i gubitak povjerenja u pravednost i pouzdanost procesa zapošljavanja u EU-u;

G. budući da kandidati ulažu znatno vrijeme i financijska sredstva u pripremu za testiranja koja provodi EPSO;

H. budući da je Europski ombudsman u nekoliko zasebnih istraga zaključio[1] da je EPSO počinio nepravilnosti u postupanju s pritužbama kandidata, posebno u vezi s postupcima testiranja na daljinu, nedostacima na platformi i nedosljednom komunikacijom o tehničkim pitanjima, među ostalim u slučaju kad je majka koja je nedavno rodila stavljena u nepovoljan položaj;

I. budući da je Ombudsman kritizirao EPSO zbog nefleksibilnosti, proturječnih uputa, neopravdanih odluka i odbacivanja valjanih pritužbi, čak i onda kad su kandidati slijedili službene smjernice za prijavljivanje problema;

J. budući da je Ombudsman EPSO-u dao nekoliko prijedloga[2] za poboljšanje načina na koji se provode testovi, uključujući davanje mogućnosti kandidatima da polažu testove u ispitnim centrima uz fizičku prisutnost te pružanje jasnih i sveobuhvatnih informacija o tome kako podnijeti pritužbu, kao i za poboljšanje načina postupanja

---

1 Odluka Europskog ombudsmana od 8. srpnja 2024. o načinu na koji je Europski ured za odabir osoblja (EPSO) postupao s pritužbom koja se odnosila na probleme u kontekstu testiranja na daljinu u okviru postupka odabira EPSO/AST/151/22-3; Odluka Europskog ombudsmana od 8. srpnja 2024. o načinu na koji je Europski ured za odabir osoblja (EPSO) postupao s pritužbom o tehničkim problemima u postupku odabira (EPSO/AST155/22 – asistenti u području operativne sigurnosti); Odluka Europskog ombudsmana od 8. srpnja 2024. o načinu na koji je Europski ured za odabir osoblja (EPSO) postupao s pritužbom koja se odnosila na nedostupnost osoba za nadzor kandidata tijekom testa na daljinu u postupku odabira osoblja EU-a EPSO/AD/398/2; Odluka Europskog ombudsmana od 21. lipnja 2024. o načinu na koji je Europski ured za odabir osoblja (EPSO) postupao s pritužbom koja se odnosila na tehničke poteškoće tijekom testiranja na daljinu u okviru postupka odabira za Program za mlade stručnjake; Odluka Europskog ombudsmana od 12. prosinca 2024. o tome kako je Europski ured za odabir osoblja (EPSO) isključio kandidata iz postupka odabira osoblja EU-a (EPSO/AST/151/22).

2 Odluka Europskog ombudsmana od 22. siječnja 2024. o istrazi na vlastitu inicijativu o primjeni testiranja na daljinu od strane Europskog ureda za odabir osoblja (EPSO) u postupcima odabira za zapošljavanje javnih službenika EU-a.

s pritužbama;

K. budući da je u skladu s tematskim izvješćem Europskog revizorskog suda[3] u razdoblju od 2019. do 2023., u usporedbi s prethodnih pet godina, pokrenuto 35 % manje natječaja EPSO-a, a 38 % manje ih je dovršeno, što je dovelo do smanjenja broja kandidata dostupnih za zapošljavanje, a zatim i do znatnog povećanja broja privremenog osoblja zaposlenog na stalnim radnim mjestima (192 % u Komisiji, 256 % u Vijeću i 89 % u Parlamentu);

L. budući da sve veće zapošljavanje privremenog osoblja dovodi u pitanje predanost institucija EU-a ideji neovisne javne službe EU-a u kojoj se djelatnici zapošljavaju na otvoren način, a postupci zapošljavanja dostupni su svim građanima EU-a preko otvorenih natječaja koji se široko oglašavaju;

M. budući da je posljednji natječaj za administratore općeg profila organiziran još 2019.; budući da je novi natječaj već nekoliko puta odgođen;

N. budući da je Sud Europske unije 2023. donio presudu[4] u skladu s kojom su ograničenja EPSO-a u pogledu izbora drugog jezika u određenim natječajima nezakonita te je utvrdio da Komisija nije pružila dostatno opravdanje za ograničavanje jezika na engleski, francuski i njemački, čime se diskriminiraju kandidati iz država članica u kojima nijedan od tih jezika nije u širokoj primjeni;

O. budući da bi, iako za rad u javnoj službi EU-a može biti potrebno nekoliko radnih jezika, u okviru postupaka zapošljavanja kandidatima trebalo omogućiti da odaberu jezične kombinacije koje im najbolje omogućuju da izraze svoje kompetencije u različitim fazama postupka zapošljavanja;

P. budući da je EPSO uveo testiranje na sva 24 službena jezika EU-a i odgovoran je za kvalitetu i jasnoću testnih pitanja na svim jezicima na kojima se ispiti nude, ali i dalje postoje razlike u kvaliteti testova na nekima od ponuđenih jezika;

Q. budući da je Europski nadzornik za zaštitu podataka u svojem revizijskom izvješću od 25. travnja 2023. o EPSO-ovu testiranju na daljinu preko vanjskih pružatelja usluga zaključio da testiranje na daljinu znatno mijenja obradu osobnih podataka u otvorenim natječajima te da ima veći učinak na pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka kandidata; budući da je EPSO-u preporučio da

---

[3] Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda 24/2024: Javna služba EU-a – Fleksibilan okvir za zapošljavanje koji se ne upotrebljava dovoljno za poboljšanje upravljanja radnom snagom, 7. studenoga 2024.

[4] Presuda Suda od 16. veljače 2023., Europska komisija / Republika Italija, C-623/20 P, ECLI:EU:C:2023:97.

zaustavi testiranje na daljinu i pažljivo procijeni njegovu upotrebu jer dotad nije mjerio učinkovitost te vrste testiranja u usporedbi s testiranjem na licu mjesta;

R. budući da nepravilnosti u postupanju EPSO-a ozbiljno narušavaju vjerodostojnost postupaka odabira EU-a te štete njihovu ugledu, čime se nanosi šteta ugledu cjelokupne javne službe EU-a;

S. budući da je pandemija bolesti COVID-19 dovela do promjena u EPSO-ovim formatima testiranja, uključujući usvajanje testiranja na daljinu, ali, u skladu s odlukom Ombudsmana od 22. siječnja 2024., te promjene nisu provedene uz odgovarajući nadzor, tehničku pripremu ili odgovornost;

T. budući da testiranje na daljinu, ako se provodi neometano, može imati znatan pozitivan učinak na sposobnost kandidata diljem svijeta, čak i na udaljenim lokacijama, da pristupe natječajima jer se uklanja potreba za putovanjem i istodobno ostvaruju dodatne koristi za okoliš;

U. budući da oslanjanje na računalno testiranje sa složenim mjerama za osiguravanje integriteta sustava može dovesti određene kategorije kandidata u nepovoljan položaj te da se njime uvode nove vrste diskriminacije koja proizlazi iz različitih razina računalnih vještina;

V. budući da bi postupci zapošljavanja u EU-u trebali biti dostupni svim građanima EU-a bez obzira na proračunska ograničenja EPSO-a;

W. budući da su mnogi kandidati izrazili zabrinutost zbog nedostatka pristupa odgovarajućim i pouzdanim informatičkim alatima i opremi, uključujući blok za vođenje zabilješki i kalkulator za testiranje na daljinu, te zbog nedostatka ispitnih centara za testiranje uz fizičku prisutnost, u kojima bi se moglo osigurati bolje kontrolirano i standardizirano te pravednije okružje za testiranje; budući da digitalni alati, ako se njima pravilno upravlja, mogu povećati pristupačnost, uključivost i održivost u zapošljavanju, ali je za njih potrebna stabilna infrastruktura, nadzor i potpora kandidatima; budući da bi EPSO trebao odgovarati na sve pritužbe i naknadne administrativne žalbe;

X. budući da smanjenje broja natječaja EPSO-a i usporedno povećanje zapošljavanja privremenog i ugovornog osoblja dovode do sve veće nesigurnosti radnih mjesta u institucijama EU-a, čime se ugrožava model socijalnog i sigurnog zaposlenja koji bi EU trebao utjelovljavati; budući da bi prekomjerno oslanjanje na privatne ugovaratelje u ključnim javnim funkcijama kao što su redovit i stalan odabir osoblja moglo oslabiti institucionalni suverenitet i odgovornost;

Y. budući da je učinak tehničkih problema nejednak i posebno pogađa kandidate iz rubnih regija ili one s manje ekonomskih resursa, čime

se povećavaju nejednakosti;

Z. budući da je 2023. nekoliko specijaliziranih natječaja bilo pogođeno problemima kao što su otkazivanje ili ponovno održavanje testiranja;

AA. budući da su mnogi kandidati također prijavili tehničke probleme u području IT-a na novom jedinstvenom portalu za kandidate EPSO-a;

1. oštro osuđuje opetovane tehničke, organizacijske i postupovne nedostatke u funkcioniranju EPSO-a tijekom posljednje dvije godine, koji su znatno utjecali na povjerenje građana u proces zapošljavanja u institucijama EU-a; čvrsto vjeruje da bi EPSO trebao dati prednost uklanjanju svih ozbiljnih nedostataka u organizaciji postupaka odabira kako bi se izbjeglo daljnje ozbiljno narušavanje njegove planirane svrhe, a to je da se institucijama EU-a osiguraju usluge dužnosnika koji zadovoljavaju najviše standarde u pogledu sposobnosti, učinkovitosti i integriteta te koji se zapošljavaju na najširoj mogućoj zemljopisnoj osnovi odabirom među državljanima država članica EU-a;

2. ističe hitnu potrebu za ponovnom uspostavom integriteta, transparentnosti, odgovornosti i predvidljivosti postupaka odabira EPSO-a kako bi se nadoknadila šteta nanesena ugledu institucija EU-a, osiguralo pravilno funkcioniranje javne službe EU-a i zajamčilo jednako postupanje prema kandidatima iz svih država članica;

3. prima na znanje znatne napore, vrijeme i resurse koje kandidati ulažu u pripremu i dovršetak postupaka odabira, često nauštrb svojeg profesionalnog i osobnog života; izražava nezadovoljstvo zbog negativnog utjecaja organizacijskog lošeg upravljanja natječajima EPSO-a na psihološko stanje kandidata te na njihove financijske i osobne okolnosti, i to zbog raznih nedostataka u procesu odabira, kao što su opetovana otkazivanja ili prekomjerno oslanjanje na rješenja utemeljena na digitalnoj tehnologiji i umjetnoj inteligenciji bez odgovarajućeg ljudskog nadzora;

4. poziva Komisiju da uz doprinos Ombudsmana i neovisnih stručnjaka za digitalno testiranje provede temeljitu, transparentnu i neovisnu procjenu upravljanja, sustava, eksternalizacije i postupaka EPSO-a, posebno u pogledu provedbe testiranja na daljinu, njegove tehnološke izvedivosti, prekomjernog oslanjanja na vanjske ugovaratelje, uključujući one koji se koriste platformama s poslužiteljima koji se nalaze izvan EU-a, obrade pritužbi kandidata i komunikacijskih praksi, kako bi se otklonili uzroci nepravilnosti u postupanju EPSO-a i vratilo povjerenje u proces zapošljavanja u EU-u;

5. potiče EPSO da usporedno s testiranjem na daljinu ponovno otvori objekte za testiranje koje je certificirao EPSO i koji bi bili dostupni kandidatima, čime bi im se omogućilo da odaberu željeni način testiranja te bi se pritom osigurali pravedni i ujednačeni uvjeti

testiranja, jednake mogućnosti i uključivost; podsjeća da tijekom testova organiziranih u ispitnim centrima EPSO-a u prošlosti nije bilo toliko tehničkih problema;

6. potiče EPSO da preispita svoje metode testiranja kako bi se one prilagodile korisnicima te da uspostavi sustav u kojem će digitalna tehnologija i umjetna inteligencija podlijegati ljudskom nadzoru i provjeri koju provodi stručno osoblje u svakom dijelu tog procesa; ističe potrebu za uspostavom sustava koji se temelji na maksimalnoj transparentnosti i potpunoj odgovornosti za cjelokupno osoblje koje sudjeluje u postupku odabira, uključujući rukovodstvo EPSO-a; odbacuje svaki pokušaj da se na automatizirane sustave prenesu odluke koje utječu na temeljna prava kandidata jer one moraju biti odgovornost kvalificiranih javnih dužnosnika pod demokratskim nadzorom;

7. naglašava da je EPSO odgovoran za kvalitetu i jasnoću jezika koji se upotrebljava, i to na sva 24 jezika na kojima su dostupni testovi, te da se u tom pogledu mora hitno pozabaviti nedostacima; oštro osuđuje neodgovarajuću kvalitetu i nedosljednost verbalnih testova na drugom jeziku koji se provode na službenim jezicima EU-a koji nisu engleski ili francuski te naglašava da je ta praksa strukturni nedostatak za kandidate koji biraju službene jezike EU-a osim engleskog ili francuskog i da ugrožava višejezičnost, jednako postupanje i pravednost u postupcima zapošljavanja u EU-u;

8. kritizira postojeći sustav testiranja u skladu s kojim se kandidati prvo moraju ocijeniti na računalnom testu prije nego što dokažu znanje specifično za određenu temu, pri čemu postoji rizik da kandidati kvalificirani za određena radna mjesta ne prođu dalje;

9. poziva EPSO da osobama s invaliditetom, uključujući osobe s poteškoćama u učenju i neurodivergentnim stanjima, osigura jednak pristup postupcima testiranja i zapošljavanja kako bi se zadovoljile njihove posebne potrebe, s krajnjim ciljem izbjegavanja svih oblika diskriminacije ili nepovoljnog položaja, te da osobama s invaliditetom osigura stvaran pristup javnoj službi EU-a; napominje da je EPSO predan provođenju razumnih prilagodbi za kandidate koji imaju posebne potrebe zbog invaliditeta ili nekog zdravstvenog problema te naglašava da proces ocjenjivanja mora biti transparentan i da mora podlijegati žalbenom postupku;

10. poziva EPSO da se koristi sustavnim anonimnim anketama nakon testiranja preko platforme osigurane na razini EU-a i strukturiranog savjetovanja kako bi se kontinuirano poboljšavali postupci odabira i rješavali problemi koji se ponavljaju; poziva EPSO da u svoje godišnje izvješće uvrsti analizu tih povratnih informacija zajedno s godišnjim statističkim podacima o prijavama, prihvaćanju kandidata i stopama uspješnosti raščlanjenima po državama kako bi se utvrdile i uklonile neujednačenosti;

11. preporučuje da se kontaktna točka EPSO-a poboljša višejezičnošću i većom dostupnošću kako bi se kandidatima mogla pružiti pomoć interno i u stvarnom vremenu tijekom i nakon testiranja, s posebnim naglaskom na pristupačnosti i uključenosti;

12. prima na znanje politiku EPSO-a za rješavanje pritužbi kandidata u pogledu testiranja kao alat za pojašnjenje načina na koji EPSO rješava pritužbe; poziva EPSO da poboljša tu politiku u cilju uspostave i provedbe povelje o pravima kandidata u kojoj se navode jasna prava, obveze, žalbeni postupci i mehanizmi pravne zaštite povezani sa svim fazama i aspektima postupaka odabira, uključujući obvezu da se na pritužbe odgovori što je prije moguće i na transparentan način prilagođen kandidatima, uz mogućnost preispitivanja od strane neovisnog žalbenog tijela; ističe potrebu za uključivim, pristupačnim i brzim postupcima podnošenja pritužbi i žalbi, s višejezičnim kapacitetom, radi pružanja pomoći kandidatima u stvarnom vremenu i bez angažiranja vanjskih ugovaratelja, među ostalim u situacijama u kojima se kandidati suočavaju s odbijanjem ili preprekama neposredno prije početka ili tijekom testiranja, zbog razloga koji bi mogli uključivati provjeru identiteta utemeljenu na umjetnoj inteligenciji ili probleme povezane s okružjem kandidata pri testiranju na daljinu;

13. poziva EPSO da razvije transparentnu i sveobuhvatnu komunikacijsku politiku, uključujući jasan i pouzdan raspored natječaja za svaku fazu, te proaktivna ažuriranja, preko više službenih kanala, u pogledu promjena rokova, tehničkih incidenata i korektivnih mjera; s nezadovoljstvom primjećuje da za kandidate ne postoji standardni raspored za dobivanje rezultata nakon testiranja;

14. poziva vodstvo EPSO-a da se pravodobno i smisleno savjetuje s Upravnim odborom EPSO-a te da započne učinkovitiji i izravniji dijalog s predstavničkim tijelima osoblja u institucijama EU-a i da se s njima savjetuje o mogućim poboljšanjima u cjelokupnom procesu odabira, s posebnim naglaskom na testiranju i komunikaciji s kandidatima;

15. poziva EPSO da osigura transparentnost kriterija koji se primjenjuju pri odabiru kandidata za uži izbor koji su pozvani na testiranje za postupak odabira ugovornog osoblja (CAST); poziva EPSO da na svojim internetskim stranicama dovoljno unaprijed jasno objavljuje obavijesti o predstojećim datumima testiranja za postupak CAST;

16. napominje da privatna trgovačka društva kandidatima nude pripremne tečajeve za natječaje EPSO-a po pretjerano visokim cijenama zbog nepostojanja dovoljnog broja simulacija testova i pitanja za vježbu koje pruža EPSO; potiče EPSO da ulaže u bolje alate za simulaciju testiranja i platforme za vježbu kako bi se kandidati mogli upoznati sa sustavom i smanjiti tjeskobu povezanu s tehničkim okružjem; ističe da je potrebno pružiti jasnija objašnjenja o

tome kako se testovi i vježbe ocjenjuju;

17. potiče Odbor za proračunski nadzor da u svojoj ocjeni za godišnju razrješnicu za proračun Komisije stalno prati tehničke, organizacijske i postupovne nedostatke u funkcioniranju EPSO-a koji su navedeni u ovoj Rezoluciji;

18. preporučuje redovito osposobljavanje osoblja EPSO-a i nadzornika testiranja kako bi se osigurale dosljedne prakse prilagođene kandidatima u svim fazama natječajnog ciklusa; žali zbog upotrebe standardnih odgovora na konkretne pritužbe i probleme koje iznose kandidati; oštro osuđuje praksu korištenja standardnih izjava pri konačnoj procjeni profila kandidata kad se smatra da one ne odgovaraju konkretnim zahtjevima;

19. traži od Komisije da predloži odgovarajuća i pravedna rješenja za kandidate na koje izravno utječu otkazivanje testova, IT problemi ili postupovna kašnjenja, kao što su mogućnosti fleksibilnog i brzog ponovnog testiranja;

20. smatra da je sve veće oslanjanje na privremeno osoblje i kratkoročne ugovore u institucijama EU-a također izravna posljedica neučinkovitosti EPSO-a te da bi moglo ugroziti potrebnu stabilnost i kvalitetu zapošljavanja u javnoj službi EU-a; poziva na donošenje hitnih mjera kako bi se preokrenuo taj trend te zajamčili dostojanstveni i sigurni radni uvjeti;

21. poziva Komisiju da u roku od šest mjeseci od donošenja ove Rezolucije izvijesti Parlament o provedbi zatraženih reformi, među ostalim o mjerilima i pokazateljima uspješnosti;

22. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji, Vijeću, Europskom ombudsmanu te Europskom uredu za odabir osoblja.